

nr 31-928
24a Huta

broń od 1945

LWP

FISZ REGINA

1568/usk
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

1568 / WSK

F152 Regina

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

VI. Fotografie

I/11. Relacja Właściwa

324
15/5

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m.25.

Warszawa, dnia .....1967r.

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznane, ankiety można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone.

Z góry dziękuję za współpracę.

1. Po demobilizacji osiedliłaś się: / odpowiednie podkreśl/

- w ~~mieście stołecznym,~~
- w ~~mieście wojewódzkim,~~
- w ~~mieście powiatowym,~~
- w ~~małym miasteczku,~~
- na ~~wiei,~~
- w ~~osiadku.~~

Dlaczego:

Zamierzam w przedmiocie, dlatego że od dłuższego czasu w mieście i powiatowym to miasto postawę i słowne

2. Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

Co zdemobilizowana wyjechałam z mężem do węgierskiej psychiatrii alkoholowej. Mój mąż obronił się dzięki pracy. Mój mąż - dzięki wyjechał z Węgier. Kilka razy pracowałam w pracy, chciałam być samodzielnie i być potrzebny dla rodziny. Wierzę mój mąż w Węgry. W roku 1963 wróciłam się z mężem i otrzymałam pozwolenie. Ale i w kraju bardzo mi ciężko, obecnie pracuję w Warszawie spokojnej pracy. Pracuję w biurze w hotelach robotniczych, jako hotelowa. Tu poznalam węgierską i powróciłam do Węgier. Dzięki są już stare, co to jest surowe i ciężkie. Syn mój ma 13 lat. Chęć i pragnienie aby syn mój zdobył to co ja nie mogłam osiągnąć. Bo chciałam manufakturę i to życie w Warszawie choć trochę, lecz pięknie. Dość mi ciężko mi otrzymałam tego całego przystąpienia.

3. Start ten wydatnie ułatwiła Ci : rodzina,
 przyjaciele,
 państwo,
 społeczeństwo,
 instytucje społeczne,
 radziłaś sobie całkowicie samodzielnie. /odpowiednie podkreśl/

4. Czy rozpoczęłaś naukę po zdemobilizowaniu:
 tak,
 nie.

Jeżeli tak, to dlaczego uważałaś to za konieczne:
 Dlatego chciałam się uczyć aby
 zdobyć zawód i pracować,
 być potrzebną rodzinie w swoim
 społeczeństwie.

5. Rozpoczęłaś naukę - doksztalcenie się:
 - już w roku 1945,
 - kilka lat później, /kiedy/
 - kilkanaście lat później,
 - wcale nie uczyłaś się,

6. Jeśli rozpoczęłaś naukę, to czy:
 - ukończyłaś szkołę podstawową, *tak*
 - " " zawodową,
 - " " . średnią ogólnokształcącą, *2 klasy*
 - " " zawodową,
 - wyższą.

7. Co zadecydowało o takim wyborze: *Bo chciałam pracować
 wżemności i być telefonistką nadal tak jak
 w wojsku byłam*

Jeżeli przerwałaś naukę, to podaj przyczyny tej decyzji / ile klas ukończy-
 łaś: *9 klas ogólnokształcących*

*Dlatego przerwałam naukę bo nikt mi nie
 pozwolił się uczyć*

8. Podaj zawód, w jakim pracujesz: *w charakterze hotelowej
 w hotelach Robotniczych*

a/ Ile zarabiasz / jakie masz gospodarstwo/ : *Styły mi zawsze
 1000 zł, słuzę dwóm osobom*

b/ Jakie posiadasz mieszkanie: *2 pokoje z kuchnią*

c/ Czy posiadasz: Telefon,
 radio,
 telewizor,
 adapter,
 pralkę,
 lodówkę,
 odkurzacz,
 inne;

9. Czy lubisz swoją pracę: tak,
nie.

Dlaczego tak jest?

W dlatego, że praca nie przynosi mi radości. Jest mało interesująca i nie jest rygorystyczna i spódnosho w którym przebywam. Jest mi upr do ludzi Białostockiego

10. Czy fakt, że byłeś żołnierzem:

- ułatwił Ci - załatwianie spraw osobistych w urzędach, tak *razem po*
- otrzymanie pracy, tak *na miejscu wywołaniu*
- dostanie się do szkoły, tak *zadowolony*
- otrzymanie mieszkania, tak
- awans w pracy, nie
- nie miał żadnego wpływu, nie *było i nie ma wpływu*
- utrudniał,
- nie przyznawałaś się do tego.

Podaj ciekawsze przykłady, ilustrujące powyższą odpowiedź:

Do kobiety wchodzącej z powołaniem i pierwsze miejsce w pracy i utrzymaniu przez Wotbrych i inne. Faktady Fremyst Pawetarskiego, tam pracowałam w charakterze telefonistki. Cieszą się bardzo dobre. Fryzjerka mi pomagała i tam miałam wystąpić w szeregi P. i P. R. ale mi nie pozwolili i wyjechałam do nowej fluty. Marusio z pierwszego i matrymonium moje Podolski Regina

11. Czy służba wojskowa wyrobiła w Tobie:

- poczucie własnej godności: Tak, nie.
- odwagę: tak, nie.
- wytrwałość w dążeniu do celu: nie tak, nie.

Czy możesz poprzeć to jakimiś przykładami:

Służba wojskowa to było dla mnie coś bardzo ważnego i to mnie kształtowało. Wczoraj, że kobieta w mundurze w czasie głodu i wojny idąc bronić Ajony, to jest odwaga i chwała i do dziś to będę piła mi wrytach. I gdy by Ajony ma mnie uwarata wów stać w mundurze, lecz - namyśla by portam w war z dziećmi. Wie rwa ciam uwagi na obrony wrogów. Jestem chwała, że wstąpiłam do Polski i mundur

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć: - osobistych
nie nie osiągam
wyniem tego czego
pragnęłam
być samostatna

- osobistych ~~tak~~, nie.
- zawodowych ~~tak~~, nie.
- społecznych ~~tak~~, nie.
- naukowych ~~tak~~, nie.
- małżeńskich ~~tak~~, nie.
- towarzyskich ~~tak~~, nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :

Tak, nie.

Dlaczego:

Pratego, nie czuję więzi z moim
całkowicie innym środowiskiem i muszę mieć pewną
kontakt z kolegami i koleżankami (bronię)

14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy:

W roku 1954 pracowałam
przy Wąbrzeźni Łukaszyca w charakterze telefonistki
to pracę kocham całą swoją sercem.
W dawnej służbie pracowałam w kancelii
obecnie pracuję w Łangolnie kwaterunki i
zopatrzenie robotniczego, jako hotelowa ale
tu jestem wdzięk i służyć nie w tej pracy
nie rezygnuję. Pracuję do czasu starości
nie rezygnuję.

15. Napisz, kiedy wyszłaś za mąż, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci, w jakim wieku:

Małżeństwo było nie udane. 1947 roku małżeństwo
1967 roku wyszłam za mąż i z moim
obu jest zdrowy syn lat 18 i córka lat 12.
W drugim małżeństwie też widać, że trudno
nam znaleźć wspólny język i wspólny
cel w życiu.

16. Podaj, gdzie uczą się /uczyły się / Twoje dzieci:

córka uczy się w szkole podstawowej
syn uczy się w Technikum Łęgnowskiej

- Jak kierowałaś ich losami:

Wychowaniem dzieci
najmłodszemu synowi, wychowałam syna
pomogłam mu w studiach. Jestem dumna z syna
na polonistę i uczy się w szkole podstawowej
Czeskiego
Córka też jest zdrowa i uczy się w szkole

- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei:

Warunki z dziećmi jestem zadowolona
i nie zawiedły mnie nadzieje.
Syn już ma powołanie do wojska
i tam służyć mi nie może
zawiedłam.

17. Czy Twoja rodzina szczyli się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- ~~tak,~~
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami:

Mam Matkę która do
 dziś jest dumna, że byłam w wojsku
 Brat skończył oficerską szkołę Artilleryjską
 w Orlowie i zawsze stawiał
 na wioś mnie jako kobietę żołnierza
 Brat i Mama nigdy się tym

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią?

Dlaczego tak jest:

To były najpiękniejsze chwile w moim
 życiu
 To były czasy pełne troski i podniecenia. Ale
 ciężko mi było, że mi nie było potrzebne
 i robić coś co jest bardzo potrzebne
 a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?
 Służba wojskowa nie wpłynęła ujemnie
 w oczach ludzi w rodzinie

Podaj przykłady:

W oczach ludzi o poglądach Demokratycznych
 byłam ceniona
 W oczach mojej i jego rodziny uważali
 to za ujemnie i nie potrzebne

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe?

Podaj przykłady:

Służba wojskowa mi dała mi szansę życiowych
 bo sama ile swoje życie poświęcałam
 wychodząc na wojnę na otwarte
 pustego i alkoholika psychopata

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej?

Podaj przykłady:

W sposób przykry wytykał tylko mi
 mój mąż i pod tym adresem
 zawsze mi ubliżał

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby ,Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba?

*Tak syn i córka pójdą w moje ślady -
Yesterday tego pewnie*

20. Podaj:

a/ Ile miałś lat w chwili mobilizacji: *16*

b/ Jakie miałś wykształcenie? *7 klas szkoły podstawowej*

*Wojtku u kapitana Kurw. Zgromadzenia
i sturanta w tabie Pułku*

c/ Gdzie mieszkałś przed wojną:

- miasto stołeczne,
- miasto wojewódzkie,
- miasto powiatowe,
- miasteczko,
- wieś,
- osiedle.

d/ Gdzie mieszkałś przed mobilizacją?

*w Suwałkach
woj. Białostok i tam zostawał
mobilizowany*

e/ Gdzie pracowałś?

*Chocibań do szkoły
w roku 1942, 43 i 44 lipiec miesiąc
kajtan wysłania do Niemiec na*

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłś wojsko?

*roboty przyrównane
szeregowie*

g/ Jakie otrzymałś odznaczenia i kiedy?

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać:

*Chciałbym dodać,
nie stawałam to co pisał w tym
nie potrzebne w czasie matki i
prezesa mi rycie.
Gdy zostałam od mobilizowana w Warmonii
w kielcy Choszykowie. Mogłam wyjść
zob i zobis i nie cel w rycie.
Bo Główny Ludowa mi statystyka
Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.
dziś mi wszystko
stawałam*

*Wrzesień 28, c. Wawa Główny
Centrum B 116 240*

IV. Korespondencja

Beniamina Fani!

W pięciu słowach porównałam twoje
Fani.

Chej Fani napisze, że latem miałam
adres do Fani i miałam nawet
napisać i w tym czasie zgubiłam
adres Fani.

I tak dni płynęły i ostatnio miałam
robczyć "Dziennik Fani" w "Przebiegach".
Więcej spraw postanowiłam napisać i
pisać podobało się mojemu w pracy.

Oto przedmowa Fani "Dziennik Fani".
Yesterday woda w Białymstoku na
Amaterzy, do której mieszkam
z rodziną w Amaterzy, a ja
mój przeciwnik, "Dziennik Fani".

I ten rażący mój się w roku
podst. W roku 1939 gdzieś obywatel
uczestnik z matką i rodziną do
Młotki z Białymstoku. I w tym
czasie, po prostu bunt w sobie, robczyć
bomby, głośno. Gdy w końcu do Amaterzy
zastaliśmy nam dom wyprawy
akupant i ja byt w mieszkaniu.

W roku 1941 zostaliśmy zabrani do
jamy do Zandarna miemieckiego,
tam często wtańcować radio słuchać
słów nadawanych w języku polskim, które
płynęły z etery, mi nie wykonywaliśmy
tego co mi kazano. Władzom
jaki mordercy naród żydowski

W porożeniu wysiłam za moga
 do ortensieho Ktorego matam tygodni
 I moje matricistwo prekrcilits
 mi cate moje mlode ryci. W porożeniu
 nakriatom do L. B. W. P. D, Ingi mi
 me pomolit, me pomolit mi
 pro kawce, ueryt sig i braci ndriet
 w ryciu politformym i spoteerym.
 Napu sig dharat pulstym estanietem
 i moteryemym. W roku 1953 w brow
 woli Ingi w Gtusnyey pow Walbrych
 sa crotam pracowal korawoolnie
 telefonistki w Zabitadech Bawetrianych
 srerycge sig dobrog apinjg cheiatam
 w Itepie w reregi P. L. P. R. Witym
 cram moga wyjechał do est fluty
 i musiatam jekke do mego w flucie
 prysit na swiat treciu drisecho
 i swow bytam w domu, moga pit, bit
 i ewenturawat w tym cram racymatam
 prac w spitalu, w piasku, robot
 lawenturym i prerywatam prac,
 po jakims' czasie sa chorawatam na
 bronny obstatam onem, dni u byly
 wyklicerone yemowo, moga list
 dhu- bratme barony sa uszetam
 sig nad wabrung. W roku 1963 pontam
 swow do prac do predsigierstwe
 Ruelm w el, flucie w charaktere
 spredawcy

W tym czasie w niestam sprawy o
 ropiód. Po roku czasu gorwól otrzymatam
 ale już i zdrowie mnie osłabło
 to mniejszy byłam ciężko chore, a otrzymatam
 III grupy kimbaliak i rozeta
 jak dowoć w hotelach robotniczych jako
 portier w Langdoni kwaterniku Paopatrie
 Robotniczego. W m-cu IV. 675 wysłałam
 chmiej waz na mój z ortowickie
 obłoczko, sprostujnego erlouke P.T.P.R
 ale już wnam zdrowie stracone
 i nie moge jener woić do redwie
 rycie. Jest teraz lista pod dnie
 Rewolucji, słysz w sprostowickie
 o latach wojny o narych
 reżimach. Ten mi wszystko pływ.
 Ale przysam, że w pracy cnijs ty
 abeo. Bo tu jest woj. kulturalnie
 i cześć słysz abeo. Gdzieś re wsechody
 przybyła a gdy by wiedzieli, że
 wabakrytam. Kiedyś stowili by
 jeli dpl ewcy parshywej.
 Trochę cnijs niestawiał z tego
 powodu. Koniery i tery porobowickie
 wosytpich hotelachkom towarystkom
 broni. Prezerwam, że już
 niestawiam, ale już w way
 poderas pracy.
 Jenero war przysytany porobowickie
 Fami. z powarickim
 7. II. 67

8

FISZ Requira

